



---

*Dokument ze zasedání*

---

**B8-0399/2017**

7.6.2017

## **NÁVRH USNESENÍ**

předložený na základě prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké  
představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 123 odst. 2 jednacího řádu

o Demokratické republice Kongo  
(2017/2703(RSP))

**Marie-Christine Vergiat, Merja Kyllönen, Javier Couso Permuy,  
Kateřina Konečná, Dimitrios Papadimoulis, Stelios Kouloglou,  
Kostas Chrysogonos, Sabine Lösing, Lola Sánchez Caldentey,  
Estefanía Torres Martínez, Tania González Peñas, Miguel Urbán Crespo,  
Xabier Benito Ziluaga, Neoklis Sylikiotis, Takis Hadjigeorgiou**  
za skupinu GUE/NGL

**Usnesení Evropského parlamentu o Demokratické republice Kongo  
(2017/2703(RSP))**

*Evropský parlament,*

- s ohledem na svá předchozí usnesení, zejména usnesení ze dne 7. října 2010 o nedostatečné ochraně lidských práv a spravedlnosti v Demokratické republice Kongo<sup>1</sup> a usnesení Smíšeného parlamentního shromáždění afrických, karibských a tichomořských států a Evropské unie (AKT-EU),
- s ohledem na Africkou chartu pro demokracii, volby a veřejnou správu,
- s ohledem na Africkou chartu lidských práv a práv národů z června 1981,
- s ohledem na ústavu Demokratické republiky Kongo přijatou dne 18. února 2006, zejména na článek 56 ústavy, ve kterém se stanoví, že: „aniž jsou dotčena mezinárodní ustanovení o hospodářských trestných činech, je jakýkoli akt, dohoda, úmluva, ujednání či jiná skutečnost, v jejichž důsledku je národ či fyzické či právnické osoby připraveny o veškeré prostředky obživy odvozené z jejich zdrojů nebo přírodního bohatství, nebo o část těchto prostředků, trestně stíhán jakožto drancování“,
- s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech z roku 1966,
- s ohledem na usnesení Smíšeného parlamentního shromáždění AKT-EU ze dne 15. června 2016 o předvolební a bezpečnostní situaci v Demokratické republice Kongo a na usnesení ze dne 2. srpna 2016 a 24. srpna 2016 o volebním procesu v Demokratické republice Kongo po zahájení národního dialogu v Demokratické republice Kongo,
- s ohledem na prohlášení Delegace EU v Demokratické republice Kongo o situaci v oblasti lidských práv v zemi, zvláště na prohlášení ze dne 23. listopadu 2016 a 24. srpna 2016,
- s ohledem na výroční zprávu vysokého komisaře OSN pro lidská práva o situaci v oblasti lidských práv a o činnosti společného úřadu OSN pro lidská práva v Demokratické republice Kongo, která byla zveřejněna dne 27. července 2015,
- s ohledem na článek 3 Ženevské úmluvy z roku 1949 a na její protokol č. II, které zakazují zejména hromadné popravky, znásilňování, nucené odvody a další krutosti,
- s ohledem na úmluvu Organizace spojených národů o právech dítěte ze dne 20. listopadu 1989,
- s ohledem na dohodu o souboru pravidel EU o konfliktních minerálech, kterou členské státy schválily dne 15. června 2016,
- s ohledem na zprávu Programu OSN pro životní prostředí (UNEP) ze dne 15. dubna

---

<sup>1</sup> Úř. věst. C 371E, 20.12.2011, s. 1.

2015 o těžbě a nelegálním obchodu s přírodními zdroji, z nichž těží organizované zločinecké skupiny,

- s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že neschopnost Organizace spojených národů (OSN) důsledně reagovat na genocidu a důsledky této neschopnosti i spoluvina zemí, které mají zájmy v regionu, jako jsou Spojené státy, Belgie a Francie, vedly k tragické situaci, při níž od roku 1996 zahynuly stovky tisíc nebo dokonce miliony lidí – podle některých nevládních organizací až šest milionů; vzhledem k tomu, že belgická vláda podporovala Clémenta Kankua, bývalého ministra rozvoje, který byl tento měsíc propuštěn a který má úzké vazby na bojovníky milicí v regionu Kasai;
- B. vzhledem k tomu, že se konžský prezident Joseph Kabila, který je u moci od roku 2001, snaží odkládat volby, aby mohl zůstat u moci i po skončení svého mandátu daného ústavou; vzhledem k tomu, že tato situace vyvolala po celé zemi bezprecedentní politické napětí, nepokoje a násilí;
- C. vzhledem k tomu, že ústava Demokratické republiky Kongo stanoví, že prezident nemůže vykonávat funkci po více než dvě funkční období a že podle této dohody zůstane Joseph Kabila u moci až do konání parlamentních a prezidentských voleb, tj. nejpozději do prosince 2017;
- D. vzhledem k nestabilitě, kterou se Demokratická republika Kongo opět vyznačuje od roku 2012 a která způsobila několik tisíc obětí v souvislosti s boji a krutostmi, k nimž dochází zejména v provinciích Severní Kivu a Jižní Kivu na východě země;
- E. vzhledem k tomu, že situace v regionu Kasai je velmi složitá v důsledku probíhajících nepokojů mezi milicí a vládními silami od zabití náčelníka Kamwiny Nsapua, k němuž došlo během vojenské operace po vzpouře proti orgánům v Kinshase v srpnu 2016;
- F. vzhledem k tomu, že v regionu Kasai už probíhají pokusy o zprostředkování míru od 20. prosince 2016 pod vedením ministra vnitra Shadariho Ramazaniho, který jedná s rodinou zesnulého místního náčelníka;
- G. vzhledem k tomu, že dohoda ze dne 31. prosince 2016 představovala pokrok a zaručuje, že prezident Kabila nebude usilovat o třetí mandát, a vytváří základ „národní rady pro předání politické moci“; vzhledem k tomu, že by se mohlo jednat o první mírové předání moci v Demokratické republice Kongo od získání nezávislosti v roce 1960; vzhledem k tomu, že příprava nových voleb už probíhá a dosud bylo zaregistrováno více než 24 milionů osob;
- H. vzhledem k tomu, že povstalci v posledních týdnech zesílili protivládní povstání, což vedlo k desítkám mrtvých na obou stranách; vzhledem k tomu, že dne 29. března 2017 byla v provincii Kasai-Central objevena těla občana USA Michaela Sharpa a švédské občanky Zaidy Catalanové, odborníků OSN, kteří byli tou dobou už dva týdny nezvěštní; vzhledem k tomu, že dne 13. března vláda Demokratické republiky Kongo ohlásila, že „padli do rukou neznámých nepřátelských sil“; vzhledem k tomu, že vláda Demokratické republiky Kongo ukázala dne 23. dubna novinářům v Kinshase film, na němž je údajně vidět, jak členové protivládních milicí zabíjí uvedené dva odborníky,

aniž by bylo vysvětleno, jak tento film vláda získala; vzhledem k tomu, že OSN provádí vlastní vyšetřování těchto vražd;

- I. vzhledem k tomu, že navzdory skutečnosti, že některé strany zcela odmítly plné provedení prosincové dohody, existuje stále prostor pro usnadnění dialogu, i když není jisté, jak pomohou sankce zavedené Evropskou radou dne 29. května 2017, jestliže nebude vyvíjen tlak na všechny strany a nebudou existovat důkazy o věrohodných plánech na dialog; vzhledem k tomu, že Africká unie (AU) se pravděpodobně postaví proti novým sankcím;
- J. vzhledem k tomu, že prezident Kabila navštívil dne 30. května 2017 provincii Kasai-Central; vzhledem k tomu, že během návštěvy byl přítomen nástupce velkého náčelníka Kamwina Nsapua, což by mohlo být považováno za signál usmíření a důkaz skutečné vůle obou stran upevnit mír v regionu Kasai;
- K. vzhledem k tomu, že od srpna 2016 dosáhl počet obětí přibližně 4 000, 30 000 uprchlíků uprchlo do Angoly a více než 1,5 milionu osob je vnitřně vysídlených, což představuje 7 % celkového obyvatelstva země; vzhledem k tomu, že více než 400 000 konžských uprchlíků stále žije v exilu; vzhledem k tomu, že do Demokratické republiky Kongo přicházejí uprchlíci, kteří utíkají před závažnou humanitární krizí v sousední Středoafričské republice;
- L. vzhledem k tomu, že v Demokratické republice Kongo běžně dochází k řadě válečných zločinů a zločinů proti lidskosti, k rozsáhlému porušování lidských práv, tvrdým zásahům proti opozici, hromadnému znásilňování žen a mladých dívek a nuceným odvodům, včetně dětí, do řad bojovníků;
- M. vzhledem k tomu, že nadnárodní společnosti financují ozbrojené skupiny, aby mohly pokračovat v těžbě konžských podzemních ložisek; vzhledem k tomu, že se v DRK nachází 80 % známých zásob coltanu, což je nerost používaný zejména v kondenzátorech počítačů a mobilních telefonů, že však toto bohatství přináší prospěch nadnárodním společnostem, nikoli konžskému lidu; vzhledem k tomu, že na tento jev opakovaně poukazují zveřejněné zprávy OSN; vzhledem k tomu, že Ibrahim Thiaw, zástupce výkonného ředitele Programu OSN pro životní prostředí (UNEP), v dubnu 2015 prohlásil, že se každoročně vytěží přírodní zdroje v hodnotě přesahující miliardu USD a že většina zisků – až 98 % výnosů – plyne mezinárodním skupinám a ze zbývajících 2 % jsou financovány domácí ozbrojené skupiny; vzhledem k tomu, že dne 15. června 2016 dospěly členské státy k dohodě o souboru pravidel EU o konfliktních minerálech, která však zdaleka nepokrývá celou tuto oblast, protože se týká pouze „surových produktů“, tj. 10 až 15 % evropského dovozu;
- N. vzhledem k tomu, že mezinárodní finanční instituce, především Světová banka, svými programy strukturálních změn ještě posílily zranitelnost země a učinily z ní právní a daňový ráj pro nadnárodní společnosti, zejména společnosti působící v těžebním průmyslu; vzhledem k tomu, že v důsledku těchto plánů na strukturální změny došlo k rozpadu základů konžského hospodářství a že tisíce pracovníků přišly o práci, což vedlo ke ztrátám živobytí a zhoršení životních podmínek obyvatel a umožnilo vznik velkých průmyslových skupin;
- 1. odsuzuje organizované represe ze strany obranných nebo bezpečnostních sil; požaduje

- okamžité a bezpodmínečné osvobození všech svévolně zadržovaných osob;
2. vyjadřuje své velké znepokojení nad opětovným vzplanutím násilí s blízcími se volbami; zdůrazňuje, že je třeba respektovat a chránit práva na svobodu projevu, sdružování a pokojné shromažďování a odsuzuje všechny formy zastrašování a obtěžování obránců lidských práv, novinářů, příslušníků politické opozice a jiných nezávislých nebo kritických hlasů, včetně soudního obtěžování;
  3. domnívá se, že potírání beztrestnosti, pokud jde o porušování humanitárního práva a stíhání hospodářských a finančních trestných činů, je jednou z nezbytných podmínek pro obnovení míru v Demokratické republice Kongo;
  4. sdílí názor AU a OSN, že politické napětí v zemi pomůže zmírnit pouze dialog zahrnující všechny strany a představitele konžské společnosti, který bude důsledně respektovat ústavu a zájmy obyvatel, a proces svobodných, spravedlivých, transparentních a důvěryhodných voleb;
  5. je obzvláště znepokojen situací žen v zemi a trestnými činy a diskriminací namířenými proti ženám; považuje za nezbytné zintenzivnit úsilí orgánů a mezinárodního společenství o ukončení hromadného znásilňování, které je používáno jako metoda vedení války, zaručit přístup k veřejné a bezplatné zdravotní péči, zejména péči v oblasti sexuálního zdraví, antikoncepce a potratů, a podporovat skutečnou rovnost pohlaví;
  6. domnívá se, že ukončení fenoménu dětských vojáků musí být jednou z priorit státních orgánů i mezinárodního společenství;
  7. odsuzuje skutečnost, že jsou základní potřeby obyvatel Demokratické republiky Kongo systematicky obětovány hospodářským a geopolitickým zájmům nadnárodních společností a cizích mocností;
  8. domnívá se proto, že dramatickou situaci na východě Demokratické republiky Kongo lze vyřešit na dlouhodobém základě, pokud budou přijata opatření, která zajistí, že obyvatelstvo bude nakonec moci využívat přínosu přírodních zdrojů; zdůrazňuje, že k tomu musí země nejprve obnovit svrchovanost nad svým přírodním bohatstvím prostřednictvím kontroly nad činností zahraničních nadnárodních společností a rozvoje státní infrastruktury pro využívání, zpracování a uvádění svých surovin na trh, což vyžaduje revizi a zrušení veškerých smluv na těžbu nerostných surovin a dřeva v souladu s článkem 56 konžské ústavy, aby se zajistilo, že výtěžek přinese výhody co největšímu počtu lidí a nejen nějaké menšině;
  9. znovu připomíná, že je nezbytné zaručit Demokratické republice Kongo právo na potravinovou soběstačnost, která zahrnuje právo drobných zemědělců produkovat potraviny pro obživu místního obyvatelstva, k čemuž je třeba ukončit zabírání půdy a zajistit přístup zemědělců k půdě, osivu a k vodě;
  10. vyzývá mezinárodní společenství, a zejména Belgie, aby namísto dohod o volném obchodu a plánů strukturálních změn odstranily překážky rozvoje Demokratické republiky Kongo, a tím i míru, zrušením dluhů a úroků, které země i nadále platí, a uplatňováním skutečné mezinárodní spolupráce, která bude respektovat základní lidská

práva a svrchovanost konžského státu; vyzývá orgány Demokratické republiky Kongo, aby požadovaly provedení auditu svých dluhů a zrušení veškerých nezákonných dluhů vůči zahraničním věřitelům, aby mohlo dojít k odstranění dluhů a uspokojení základních lidských potřeb obyvatelstva;

11. vyzývá EU a její členské státy, aby posílily finanční a humanitární pomoc, aby mohly být uspokojeny naléhavé potřeby tohoto obyvatelstva; požaduje, aby byla pomoc EU a členských států poskytována spíše ve formě grantů než půjček, aby nedocházelo ke zvyšování zadlužení; vyjadřuje politování nad skutečností, že řada členských států EU nedosáhla cíle 0,7 % ORP/HND a že některé z nich svůj podíl na rozvojové pomoci snížily; vyjadřuje politování nad nedostatkem účasti některých členských států na programech potravinové pomoci;
12. naléhavě žádá, aby rozvojová pomoc nebyla využívána k omezování nebo ke kontrole hranic nebo k zajištění zpětného přebírání migrantů; žádá EU a členské státy, aby považovaly pomoc pro Demokratickou republiku Kongo za jednu priorit, aby mohl být vyřešen problém značné nerovnosti, chudoby, chronické podvýživy a přístupu ke zdravotním a veřejným službám, včetně péče o reprodukční zdraví, a aby mohlo dojít k naplnění cílů udržitelného rozvoje; kromě toho žádá, aby byla zvýšena potravinová pomoc a aby byla přednostně určena k nákupu potravin od místních zemědělců;
13. znovu připomíná, že činnosti společností EU působících ve třetích zemích musí být plně v souladu s mezinárodními standardy v oblasti lidských práv; vyzývá členské státy aby zajistily, že podniky, na které se vztahuje jejich vnitrostátní právo, budou muset respektovat lidská práva a dodržovat sociální, zdravotní a environmentální normy, které pro ně platí, jestliže zahajují nebo vykonávají činnosti ve třetím státě; vyzývá Komisi a členské státy, aby přijaly nezbytná opatření vůči evropským podnikům, které tyto normy nedodržují a které navíc náležitě neodškodňují oběti porušování lidských práv, jež přímo či nepřímo souvisí s jejich zodpovědností; žádá, aby byla co nejdříve provedena dohoda, kterou uzavřely členské státy dne 15. června 2016, o souboru pravidel EU o konfliktních minerálech, a aby úsilí o rozšíření mezinárodních právních předpisů v této oblasti pokračovalo na úrovni EU i OSN;
14. vyzývá zejména Demokratickou republiku Kongo, aby zahájila nezávislé šetření sociálních a environmentálních standardů evropských společností, zejména v odvětví přírodních zdrojů, a vazeb, které tyto společnosti mohou mít na financování ozbrojených skupin; žádá rovněž, aby bylo zahájeno mezinárodní vyšetřování s cílem osvětlit údajný podíl programů strukturálních změn a finančních dotací od mezinárodních finančních institucí na zločinech páchaných v zemi;
15. staví se proti jakékoli externalizaci migrační politiky Unie do třetích zemí; odsuzuje skutečnost, že Rabatský proces, jehož je Demokratická republika Kongo smluvní stranou, neumožňuje řešit základní příčiny migrace, ale jednoduše podporuje politiku navrácení a zpětného přebírání osob; domnívá se, že tyto politiky jsou v rozporu s právem na volný pohyb a právem na azyl a v této souvislosti vyzývá k okamžitému zastavení jednání s Demokratickou republikou Kongo v rámci Rabatského procesu;
16. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Africké unii, vládám zemí oblasti afrických Velkých jezer, prezidentovi, předsedovi

vlády a parlamentu Demokratické republiky Kongo, generálnímu tajemníkovi OSN,  
Radě OSN pro lidská práva a Smíšenému parlamentnímu shromáždění AKT-EU.